

70 lat

Orkiestry Dętej Zastal w Zielonej Górze

25 do setki - czyli monografia OD Zastal

Zrealizowano
ze środków finansowych
Miasta Zielona Góra

1947 - 2022

CIEKAWOSTKI I FAKTY:

Aktualni muzycy orkiestry dętej Zastal to osoby różnych zawodów, profesji czy zainteresowań.

Przedszkolanki, Organistka, Informacytocy, Przewodnicy turystyczni, Sprzedawcy, Instalatorzy gazowi i sanitarni, Inżynierowie drogownictwa, Taksówkarze, Emerytowani żołnierze, Pracownicy magazynowi, Specjaliści stacji diagnostycznej, Mechanicy, Żeglarze, Inspektorzy nadzoru, Urzędnicy, Student Astronomii, Nauczyciele, Budow-

lańcy, Ogrodnicy, Student medycyny, Pielęgniarka.

Członkowie zarządu różnych kadencji (w kolejności alfabetycznej):

Andrzej Bąkowski, Jan Buśko, Zdzisław Czechowski, Renata Dzikkowska, Leszek Gąd, Dagmara Karpała, Jerzy Kempka, Dariusz Leszczyński, Marian Maciesiak, Tadeusz Piotrowski, Roman Piotrowski, Dorota Sobotkiewicz, Grzegorz Śmigielski, Piotr Walkowiak, Adolf Witt.

SZANUJMY

WSPOMNIENIA:

Leszek Gąd (kapelmistrz)

Mieszkałem niedaleko od sali prób orkiestry przy ulicy Sulechowskiej (dosłownie przez płot), miałem wtedy 13 lat i postanowiłem, że kiedyś będę grał w tym zespole. Niedługo musiałem czekać, bo już jak 14-latek zacząłem uczyć się na próby. Rozpoczynałem na fanfarze, potem była trąbka, w międzyczasie służyłem w wojsku, gdzie też grałem na trąbce. Po powrocie, dalej udzielałem się w Zastalu, aż przyszedł moment kiedy zabrakło tub więc postanowiłem nauczyć się grać na tym znacznie większym od trąbki instrumencie i przez kilka ładnych lat byłem tubistą orkiestry. W 2011 r., z powodu braku kapelmistrza zabrałem się za dyrygenturę. Z zabawnych (choć nie dla mnie) momentów, pamiętam, że kiedy pojechaliśmy na ważny koncert poza Zieloną Górę. Zabrałem owszem moją tubę, ale nie było w niej ustnika, więc musiałem grać na czynelach. W orkiestrze do tej pory trzyma mnie przez 53 lata to, że panuje w niej

przyjacielska wręcz rodzinna atmosfera. Czasami się trochę się na siebie złościmy, ale wszystko to szybko przechodzi pod wpływem muzyki, która, jak mówi przysłowie „łagodzi obyczaje”.

Zdzisław Jackowski (trąbka – solista i senior zespołu)

W orkiestrze gram od 1960 r. Zwerbował mnie do niej Franciszek Rzeźniczak, kiedy dowiedział się od mojego brata (też muzyka), że wróciłem z wojska (a miałem wtedy 21 lat). Jako, że byłem elewem, miałem w wojsku możliwość nauki w średniej szkole muzycznej. Rzeźniczak od razu pomógł mi załatwić pracę oraz dał perspektywę na otrzymanie mieszkania. W orkiestrze do tej pory trzyma mnie moja „kochanka” czyli trąbka, o którą żona nie jest zazdrosna. Przeciwnie bardzo mnie wspiera w pielęgnowaniu mojej pasji.

Andrzej Bakowski (waltornia)

Dużo wspomnień, wielu wspaniałych kolegów, kilka siedzib orkiestry, i ta cudowna dęta muzyka! Myślę, że nie zamieniłbym tego na nic innego. Nie wiem jak długo „GÓRA” pozwoli na granie, ale chęci i zapału we mnie dużo. A miłe i radosne chwile?: każde granie i próba!

HISTORIA ORKIESTRY DĘTEJ „ZASTAL”

Historia zespołu jest ściśle związana z historią powojennej Polski, a przede wszystkim z dziejami miasta Zielona Góra. Orkiestra powstała m.in. dzięki zaangażowaniu inż. Kazimierza Szwabowicza – ówczesnego dyrektora Zao-drzańskiego Zakładu Budowy Mostów i Wagonów „Wagmo”, który 23 lutego 1947 roku zatrudnił Michała Kobaka – zawodowego kapelmistrza wojskowego i zlecił mu utworzenie orkiestry. Czesne Próby rozpoczęły się w kwietniu, a orkiestra dęta „Wagmo” składająca się wtedy z 18 członków, po raz pierwszy przemarszerowała ulicami Zielonej Góry we wtorek, 22 lipca 1947 roku.

**Michał Kobak - pierwszy dyrygent
i kapelmistrz orkiestry**

(fot. udostępniona z archiwum rodzinnego W. Elbanowskiego)

W 1949 roku orkiestra dała już aż 106 koncertów, w mieście i we wsiach ówczesnego powiatu. Weterani zespołu wspominają, że przez cały rok nie mieli ani jednej wolnej niedzieli.

Pierwszy skład orkiestry

(fot. udostępnione z archiwum rodzinnego W. Elbanowskiego)

W kwietniu 1953 roku umarł założyciel orkiestry i pierwszy jej dyrygent **Michał Kobak**, po którym na krótko pałeczkę dyrygencką przejął **Edmund Piątyszek**.

*Franciszek Rzeźniczak oraz Edmund Piątyszek
fot. arch. orkiestry*

Rada Zakładowa zaangażowała po nim, jako dyrygenta, **Kazimierza Długosza**.

Po czterech miesiącach orkiestrą ponownie kierował Piątyszek, a później Pan **Marian Kiernowicz**. Zmiany kapelmistrzów trwały aż do 1 stycznia 1955 roku, kiedy batutę przejął **Franciszek**

Rzeźniczak, który od tej pory pełnił funkcję dyrygenta orkiestry i instruktora ponad 50-cio osobowego chóru zakładowego.

**Przemarsz orkiestry
w Zielonej Górze,
z buławą po lewej stronie -
Franciszek Rzeźniczak**
(fot. udostępnione
z archiwum p. Ostrowskiego)

W lipcu 1955 roku orkiestra z chórem, wyjechała na V. Światowy Festiwal Młodzieży i Studentów do Warszawy. Orkiestra zdobyła tam uznanie w osobach ówczesnego dyrektora naczelnego zakładu - Romana Szwarca oraz głównego księgowego - Józefa

Lisowskiego. 22 lipca 1958 roku, kiedy „Gazeta Zielonogórska” zorganizowała wspólnie z „Zastalem” tzw. Festyn Prasowy, do Zielonej Góry przyjechała orkiestra z Hradca Kralove w ówczesnej Czechosłowacji.

**10-lecie orkiestry
(1957 r.), w dolnym
rzędzie w środku
kapelmistrz
- Franciszek Rzeźniczak**
(fot. udostępnione
z archiwum Państwa
Kempka)

Rok później orkiestra zastalowska udała się z rewizytą do Czechów. Spotkania te zaowocowały późniejszymi częstymi wizytami obu zespołów, wspólnym muzykowaniem oraz prywatnymi kontaktami dyrygentów. Zagraniczne wojaże stały się przywilejem orkiestry, świadczącym o jej wysokim

poziomie artystycznym. Pamiętajmy, że w tamtych czasach wyjazdy zagraniczne nie były tak częste i proste jak teraz. W 1960 roku orkiestra koncertowała w niemieckim Magdeburgu. Na dworzec kolejowy przybył ówczesny premier Polski - Józef Cyrankiewicz, aby osobiście podziękować orkiestrze

za koncert. O wielu innych wyjazdach i koncertach nie wspomniano, ale jeden wart jest szczególnej uwagi. W 1960 roku dwie orkiestry z Zielonej Góry i z Hradca Kralove koncertowały wspólnie przez ponad 3 godziny na szczycie

Śnieżki (1602 m n.p.m.!) O randze orkiestry w tym okresie, świadczył również fakt, że od 1947 do 1962 roku, dla jej członków szyto aż cztery razy nowe mundury.

***Koncert na Śnieżce
w Karkonoszach, spotkanie
dyrygentów z Czech i Polski***

W latach PRL-u zespół często koncertował podczas wydarzeń państwowych i na licznych festiwalach. Wspomnieć warto m.in., że w 1963 r. zespół powitał sekretarza generalnego ZSRR - Nikitę Chruszczowa na kolejowym przejściu

granicznym w Kunowicach. W latach 1966-1967 orkiestra nagrywała utwory dla Polskiego Radia, w 1972 r. wzięła udział w festiwalu w Kolinie w Czechosłowacji.

***Orkiestra w 1967 roku
(20-lecie zespołu)
fot. arch. orkiestry***

W 1974 r. nagrywała dla telewizji oraz dała koncerty w NRD i Czechosłowacji, w 1976 r. zagrała koncert na otwarcie Mistrzostw Świata w Pięcioboju Nowoczesnym w Drzonkowie, zaś w 1977 r. zorganizowała cykl koncertów jubileuszowych na 30 lecie orkiestry. W 1978 r., koncertowała na festiwalu orkiestr dętych w Štětí w Czechosłowacji, w 1979 r. wzięła udział w II Ogólnopolskim Przeglądzie Orkiestr Dętych we Wrocławiu (I miejsce). W Polsce istniało wówczas ok. 1170 orkiestr dętych.

*Orkiestra na festiwalu w Šteti w 1974 r.
fot. arch. zespołu*

W 1980 r. zespół wziął udział w kolejnym festiwalu orkiestr dętych w

*Koncert z okazji 40-lecia orkiestry
w Filharmonii Zielonogórskiej
(fot. udostępnione z archiwum Państwa
Kempka)*

Muzycy wyjechali wtedy do czeskiego miasta Šumperk, gdzie wzięli udział w X. Festiwalu Orkiestr Dętych. W latach 1988-1990, orkiestra Dęta „Zastał” brała udział w „Porankach Muzycznych” organizowanych przez Polski Związek Chórów i Orkiestr. W 1990 roku szef orkiestry Franciszek Rzeźniczak, ze względu na przewlekłą chorobę oddał batutę swojemu uczniowi **Włodzimierzowi Zandeckiemu**. Franciszek Rzeźniczak - człowiek wielkiego serca, bezgranicznie oddany orkiestrze, zmarł

Kolinie, zaś w 1981 roku dał koncert na otwarcie Mistrzostw Świata w Pięcioboju Nowoczesnym w Drzonkowie, podczas którego odegrano specjalny hejnał skomponowanego przez Franciszka Rzeźniczaka. W latach 80-tych, w 1982 r. orkiestra zagrała koncerty w miejscowościach polskiego wybrzeża. W 1985 r. orkiestra otrzymała Puchar Prezydenta Zielonej Góry za zwycięstwo w turnieju winobraniowym, zaś w 1986 r. Puchar Wydziału Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Zielonej Górze. W 1987 odbyły się liczne koncerty i marsze jubileuszowe z okazji 40-lecia orkiestry.

tragicznie w lutym 1991 roku. Dyrygował orkiestrą zastalowską najdłużej, bo aż 35 lat. W uznaniu jego zasług, Rada Miejska w Zielonej Górze 28 czerwca 1991 roku uchwałą nr XIV, nadała jednej z ulic na os. Zastalowskim, jego imię. Po sprywatyzowaniu się zakładu „Zastał” w 1991 roku, członkowie orkiestry dętej założyli stowarzyszenie, które istnieje do dziś. W 1992 roku muzycy wyjechali na koncerty do Münster i Soltau w Niemczech.

Koncert galowy na 45-lecie w 1992 roku, dyryguje W. Zandeki

W 1995 roku muzycy grali dla Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej - Lecha Wałęsy, który przebywał z wizytą w Zielonej Górze. W 1996 roku koncertowali w Schneverdingen, a także ponownie w Münster i Soltau.

W lipcu 1996 roku funkcję dyrygenta orkiestry przejął **Jan Buško**. 8 września 1996 roku orkiestra, tym razem z nowym kapelmistrzem, odwiedziła Włochy, na zaproszenie orkiestry dętej z Poretta Terme koło Bolonii. W 1997 roku odbyły się koncerty z okazji 50-lecia istnienia orkiestry. Przyznano wtedy zespołowi Nagrodę Kulturalną od ówczesnych władz miasta Zielona Góra, a także symboliczną „Nagrodę od Boga” za koncert 2 czerwca 1997 r. podczas wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Gorzowie Wlkp. Jubileusz świętowany był wtedy we wrześniu w Filharmonii Zielonogórskiej. Następnie przed zielonogórskim ratuszem zagrano wspólny koncert z orkiestrą włoską z Poretta Terme. 16 czerwca 1998 roku grała w czasie spotkania zielonogórczan z kolejnym Prezydentem RP - Aleksandrem Kwaśniewskim.

Od początków istnienia orkiestra dęta „Zastal” uświetniała swoją grą: ingresy biskupie, procesje Bożego Ciała, nabożeństwa, odpusty i festyny parafialne,

śluby oraz pogrzeby, o każdej porze roku. Rokrocznie maszerowała także w pochodach 1-majowych, brała udział w przeróżnych akademiach z okazji świąt narodowych, miejskich, winobraniowych, podczas imprez sportowych, związkowych, zakładowych, z okazji inauguracji roku akademickiego, oddawania do użytku nowych osiedli, szkół, przedszkoli, żłobków, innych placówek w mieście. Podczas Intronizacji Pięciu Braci Męczenników w Międzyrzeczu 11 listopada 2001 r., orkiestra grała kilka godzin wiernym podczas nabożeństwa, w przesywającej mrozem zimowej aurze. Zmienna pogoda nie odstraszała także członków orkiestry, koncertujących kilkadziesiąt razy na stadionach: żużlowym i piłkarskim od 1947 roku do chwili obecnej. W lipcu 2002 roku orkiestra zagrała dzięki temu podczas Indywidualnych Mistrzostw Świata juniorów na żużlu.

W maju 2002 roku orkiestra zajęła 2. miejsce na Lubuskim Festiwalu Orkiestr Dętych w Sulęcinie, a w lipcu obchodziła Jubileusz 55-lecia istnienia. Z tej okazji, 20 lipca orkiestra przemarszerowała od placu Bohaterów do zielonogórskiego ratusza, przy którym licznie zgromadzeni nasi sympatycy wysłuchali ponad 90-cio minutowego koncertu.

Koncert z okazji 55-lecia orkiestry
 (fot. udostępniona z archiwum Jana Buško)

Skład orkiestry w 2002 roku (55-lecie)
 fot. arch. orkiestry

W 2004 roku zespół otrzymał kolejną Nagrodę Kulturalną Miasta Zielona Góra od Prezydenta Miasta Zielona Góra – Bożeny Ronowicz, a także nowe mundury w barwach biało-zielono-żółtych, charakterystycznych dla Winnego Grodu. W latach 2002 - 2007 orkiestra brała udział m.in. w corocznym Lubuskim Festiwalu Orkiestr Dętych w Sulęcinnie, a w 2005 r. w II. Międzynarodowym Przeglądzie Orkiestr Dętych w Babimoście.

Z pucharem za udział w festiwalu w Sulęcinnie

fot. arch. zespołu

Dyrygent Jan Buśko przekazuje ostatnie wskazówki dla muzyków przed koncertem w Teatrze Lubuskim z okazji 60-lecia orkiestry
(fot. udostępniona z archiwum Jana Buśko)

Po Janie Buśko, od 2009 r. do czerwca 2011 r. batutę oraz opiekę artystyczną nad orkiestrą dzierżył **Zygmunt Kasprzyk** – emerytowany trębacz Filharmonii Zielonogórskiej oraz kapelmistrz byłej orkiestry „Polskiej Wełny”.

Koncert w 2009 r. podczas Lata Muz Wszelakich, dyryguje Z. Kasprzyk
(fot. Paweł Stawarz)

Koncert z okazji 65-lecia naszej orkiestry odbył się 22 lipca 2012 r. na zielonogórskim deptaku. Muzycy zagrali pod batutą nowego kapelmistrza **Leszka Gąda**, który orkiestrę przejął w lipcu 2011 r. Konferansjerkę prowadził Jarosław Wnorowski z polskiego portalu orkiestr dętych. Dyplom gratulacyjny od Prezydenta Janusza Kubickiego na ręce Adolfa Witta – Prezesa, przekazał

Stanisław Tarnawski – Naczelnik Wydziału Sportu, Kultury i Turystyki Urzędu Miasta Zielona Góra.

Od 2012 roku, dzięki pomocy Prezydenta Janusza Kubickiego i Z-cy Prezydenta – Wioletty Haręźlak, orkiestra gra regularne koncerty promenadowe na Starym Rynku w Zielonej Górze w okresie od maja do września.

Koncert 65-lecia w lipcu 2012 roku w Zielonej Górze
fot. E. Duma

W 2014 r., dzięki zaangażowaniu Agaty Miedzińskiej – Dyrektora Zielonogórskiego Ośrodka Kultury, cykl ten włączono do programu Lata Muz Wszelakich.

Koncert Orkiestry na opuszczonej hali produkcyjnej wagonów W8 na terenie Zastalu.

Wystawa - environment ,ZASTAL(i), i grupy F13 w 2014 r.
- Fot. Anna Kraško

Jubileusz 75-lecia (1947-2022)

Zarząd

**TADEUSZ
PIOTROWSKI**
Prezes
Trąbka

**ROMAN
PIOTROWSKI**
W-ce Prezes
Perkusja

**PIOTR
WALKOWIAK**
Skarbnik -
Saksofon altowy

**RENATA
DZICKOWSKA**
Sekretarz
Flet

**DOROTA
SOBOTKIEWICZ**
Perkusja

**NATALIA
SZCZESŃIAK**
Flet i Piccolo

**ALEKSANDRA
KAŹMIERSKA-
BRUDER**
Flet

**DAGMARA
KARPAŁA**
Flet

**MAJA FEDOR-
SZCZEREK**
Flet

**MACIEJ
KONIECZKA**
Flet

**ALICJA
ZAWADA**
Klarnet

**KRZYSZTOF
KWIATOŃ**
Saksofon
tenorowy

**LESZEK
ŻELEK**
Saksofon
tenorowy

**WIKTOR
ŻUROWSKI**
Saksofon
tenorowy

**ZDZISŁAW
JACKOWSKI**
Trąbka

**TOMASZ
OSTROWSKI**
Trąbka

**DARIUSZ
NIENADOWSKI**
Trąbka
i Flugelhorn

**ANDRZEJ
SOZAŃSKI**
Waltornia

**JAKUB
MROCZKOWSKI**
Puzon

**WOJCIECH
CHEŁMIŃSKI**
Puzon

**KRZYSZTOF
ROSZAK**
Puzon

**KAMIL
RĄCZKA**
Eufonium

**TADEUSZ
CHOJNACKI**
Sakshorn

Stowarzyszenie Orkiestra Dęta ZASTAL

**ADOLF
WITT**
Honorowy Prezes

**LESZEK
GĄD**
Kapelmistrz

**JAROSŁAW
WNOROWSKI**
Klarnet

**MARLENA
SOBALAK**
Klarnet

**ANITA
RATAJCZAK**
Saksofon altowy

**PIOTR
KOWALSKI**
Saksofon altowy

**EMILIA
PAŁKA**
Saksofon altowy

**JERZY
KEMPKA**
Saksofon altowy

**WIESŁAW
KISTER**
Trąbka

**JANUSZ
MODER**
Trąbka

**HENRYK
CHOJNACKI**
Trąbka

**ANDRZEJ
CHOJNACKI**
Waltornia

**ANDRZEJ
BAKOWSKI**
Waltornia

**MICHAŁ
FILIP**
Waltornia

**KONRAD
ZWIERNIK**
Sakshorn

**GRZEGORZ
SZMIGIELSKI**
Tuba

**JAROSŁAW
PŁAWIŃSKI**
Tuba

**SEBASTIAN
SIKORA**
Perkusja

**Skład orkiestry
31.07.2022 r.**

Orkiestra od 2011 roku bierze także udział w tradycyjnym styczniowym Orszaku Trzech Króli, organizowanym przez radną Eleonorę Szymkowiak, która jest jednym z mecenasów zespołu. Do wydarzeń systematycznie obsługiwanych przez naszą orkiestrę należą także: Jarmarki Wielkanocne, Bożonarodzeniowe oraz obchody rocznicy Konstytucji 3 Maja w Zielonej Górze. W 2015 roku stowarzyszenie założyło portal orkiestry na Facebooku i reaktywowało swoją stronę internetową.

Koncert winobraniowy w Zielonej Górze we wrześniu 2015 r.
(fot. Paweł Stawarz)

W kwietniu 2016 r. dzięki pomocy finansowej radnego miasta Kazimierza Łatwińskiego zakupiono nowy saksofon barytonowy oraz trąbkę. W sierpniu 2016 r. z udziałem orkiestry, grupa filmowa Sky Piastowskie, pod dyktando

Grzegorza Lipca, kręciła film „Zastal niepokonani”. Specjalnie w tym celu, na ok. 45 minut wstrzymano ruch samochodów w Cigacicach, a zespół 3 razy przeszedł po zabytkowym moście.

Orkiestra na moście z przedwojennej fabryki Beuchelt'a, w Cigacicach, podczas zdjęć do filmu „Zastal- Niepokonani” w reżyserii Gregorza Lipca. Sierpień 2016.
fot. Anna Kraśko

We wrześniu 2016 r. odbyły się dwa koncerty specjalne. Pierwszy, pod dyktando Leszka Gąda, na barce płynącej po Odrze w okolicach Cigacic, zaś drugi w zielonogórskiej konkatedrze pw. św. Jadwigi, pod batutą Jarosława Wnorowskiego.

Koncert orkiestry na Odrze w okolicy Cigacic. Lato 2016. Fot. Anna Kraśko

Graliśmy także późną jesienią 2016 r. w Geoparku „Łuk Mużakowa”.

Koncert w Geoparku „Łuk Mużakowa” w okolicach Łęknicy – Jesień 2016 r.
fot. Anna Kraśko

W lutym 2017 r. orkiestra wykonała koncert „Zastal i przyjaciele”, który odbył się w sali „Hydrozagadka” w Zielonogórskim Ośrodku Kultury. W marcu 2017 r., Sejmik Województwa Lubuskiego nadał orkiestrze medal „Za zasługi dla Województwa Lubuskiego”, zaś w kwietniu 2017 r. zespół zagrał w kościele pw. Najsw. Zbawiciela koncert wielkanocny z okazji 100-lecia święty- ni.

Uroczyste nadanie medalu „Za zasługi dla Województwa Lubuskiego” w marcu 2017 r. - Fot. J. Wnorowski

Koncert galowy 70-lecia odbył się w Filharmonii Zielonogórskiej.
Fot. A. Kraśko

W sezonie 2016/2017 orkiestra obchodziła jubileusz 70-lecia, którego głównym wydarzeniem był koncert galowy w Filharmonii Zielonogórskiej 24 czerwca 2017 r.

Orkiestra otrzymała wtedy medal honorowy „Zasłużony dla kultury polskiej” nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a wręczony przez Wojewodę Lubuskiego. W dniu 5 września 2017 r. orkiestra otrzymała Nagrodę Kulturową Miasta Zielona Góra.

20 września 2017 r. do wieczności odszedł od nas kol. Kazimierz Zwiernik, puzonista, swego czasu najstarszy członek orkiestry.

Fot. A. Kraško

Swój ostatni koncert z orkiestrą zagrał podczas winobrania na terenie dawnego Zastalu. Od 9 stycznia 2018 r. do 12 lutego 2018 r., po rezygnacji p. L. Gąda z funkcji kapelmistrza, orkiestrę tymczasowo przejął **Remigiusz Rabiega**. 10 lutego 2018 orkiestra, w sali Hydrozagadka (ZOK), zagrała specjalny Koncert Walentynkowy pod hasłem „Miłość w muzyce”, którego dyrygenta-

mi byli współpracujący ze sobą od wielu lat przy realizacji różnego rodzaju prestiżowych projektów muzycznych - **Jarosław Wnorowski** oraz **Remigiusz Rabiega**. Pod ich batutą usłyszeliśmy m.in. suitę z „West Side Story”, „My fair lady”, „Upiora w operze”, melodie Erica Claptona, muzykę z filmu „Love Story” i wiele innych „miłosnych” tematów.

Koncert Walentynkowy 2018
zadyrygowali **Jarosław Wnorowski**
oraz **Remigiusz Rabiega**
fot. G. Szalpak

W 2018 roku orkiestrę opuścił, choć nadal ją wspiera i pojawia się na koncertach, wieloletni klawecista – Zbigniew Szyrski.

Od 13 lutego 2018 r. do 21 lipca 2019 r. orkiestrę prowadził mieszkający w Krośnie Odrzańskim były muzyk orkiestry wojskowej w tym mieście - **Henryk Szcześniak**.

W hali sportowej MOSiR w Zielonej Górze, 9 grudnia 2018 roku, orkiestra grała koszykarzom „Zastalu”. Dyrygował Henryk Szcześniak.

Fot. A. Kraško

Podczas jego kierownictwa odbywały się koncerty promenadowe w Zielonej Górze, a także w Zielonej Górze, Bojadłach z okazji stulecia Odzyskania Niepodległości (11 listopada 2018 r.).

W 2019 roku, orkiestra tradycyjnie uczestniczyła 6 stycznia w Lubuskim Orszaku Trzech Króli, który odbył się w Zielonej Górze. Fot. J. Wnorowski

6 lutego 2019 r. nasi młodzi trębacze – **Kamil Rączka** i **Tomek Ostrowski**, jako sygnaliści zagrali podczas uroczystego otwarcia wystawy pt. „Hegemonia Zastalu” w Muzeum Ziemi Lubuskiej. W ramach ekspozycji poświęconej całej firmie Zastal, zarówno za czasów niemieckiej jak i polskich, znalazł się kącik poświęcony historii naszej orkiestry. W gablocie znalazły się różne zdjęcia i artefakty, w tym batuta pierwszego kapelmistrza – wypożyczona

przez jego wnuka p. **Elbanowskiego**. 23 lutego 2019 r. w sali Hydrozagadka (ZOK) odbył się koncert karnawałowy. W programie znalazła się m.in.: muzyka wiedeńska, latino, przeboje muzyki filmowej, musicale oraz światowe hity m.in. suita z operetki „Wesoła wdówka” F. Lehara czy wiązanka przebojów wykonywanych przez Franka Sinatrę. Dyrygowali **Henryk Szcześniak** oraz **Jarosław Wnorowski**. Od

22 lipca 2019 r. orkiestrą ponownie dyryguje p. **Leszek Gąd.** 15 sierpnia 2019 r., podczas święta Wojska Polskiego, orkiestra zagrała na rynku w Sulechowie, a następnie 24 sierpnia 2019 r. podczas Dożynek w Kamieniu k. Krosna Odrzańskiego. 1 września 2019 r. w 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej, orkiestra wystąpiła wraz z wojskiem przy pomniku Bohaterów II W.Ś.

11 listopada 2019, orkiestra zagrała koncert w sali widowiskowej Sulechowskiego Domu Kultury.

Fot. arch. SDK

w Zielonej Górze, a następnie dała koncert promenadowy przez filharmonią. W Dniu Niepodległości, 11 listopada 2019, zagraliśmy koncert w sali widowiskowej Sulechowskiego Domu Kultury, także w roku jubileuszu 700-lecia Sulechowa.

W programie koncertu w Planetarium znalazły się fragmenty musicali, muzyka taneczna oraz filmowa, w tym kosmiczne klimaty (koncert zaczęliśmy tematem tytułowym z serii „Gwiezdne wojny”).

Fot. A. Kraško

Nadszedł 2020 rok. Ze świata zaczęły napływać niepokojące wieści o zbliżającej się pandemii. Dosłownie „rzutem na taśmę” zagraliśmy koncert karnawałowy „Muzyczne gwiazdy i gwiazdeczki”, który odbył się 22 lutego 2020 roku na scenie Planetarium Wenus w Zielonej Górze. W programie fragmenty musicali, muzyka taneczna oraz filmowa, w tym kosmiczne klimaty (koncert zaczęliśmy tematem tytułowym z serii „Gwiezdne wojny”).

Wkrótce potem, w pierwszym okresie pandemii Covid-19, zmuszeni byliśmy 22 marca 2020 r. zawiesić próby, aż do poluzowania obostrzeń. Wpłynęło to na formę muzyków oraz ogólny poziom orkiestry, który zaczęliśmy odbudowywać dopiero w czerwcu. 14 czerwca 2020 r. zagraliśmy po raz pierwszy po dłuższej przerwie. Udało się zrealizować cały cykl koncertów promenadowych przed Filharmonią Zielonogórką, w lecie.

Podczas koncertu dużo pracy miała nasza sekcja perkusji.

Fot. A. Kraško

25 kwietnia 2020 roku, odszedł na zawsze nasz wieloletni tubista kol. Marian Maciesiak

fot. arch. orkiestry

Na zakończenie wakacji, 30 sierpnia 2021 roku, zagraliśmy tzw. koncert wspomnieniowy, ponownie w Planetarium Wenus. Kolejna przymusowa przerwa nastąpiła na przełomie 2020 i 2021 roku. Wiele wydarzeń było odwołanych, także tych cyklicznych. Powróciliśmy dopiero 16 maja, podczas koncertu promenadowego. 8 czerwca 2021 r. w holu biblioteki Norwida w Zielonej Górze, nastąpiło otwarcie wystawy fotograficznej pt. „Jest w orkiestrach dętych jakaś siła”. Zdjęcia członków naszego zespołu, wykonane w trakcie prób przez **Włodzimierza Włodarczaka** oraz **Bog-**

dana Springera, bardzo podobały się czytelnikom biblioteki. Wystawie towarzyszyły w gablotach ekspozycyjnych także niektóre instrumenty orkiestry. 23 lipca 2021 r. orkiestra zagrała koncert, tym razem na promenadzie w Krośnie Odrzańskim. Bardzo ciepło został on przyjęty przez krośnian, którzy z nostalgią wspominali także ich, już nieistniejącą, wojskową orkiestrę dętą. Koncert ten zorganizowało Centrum Artystyczno-Kulturalne „Zamek”. Do końca wakacji orkiestra dawała także niedzielne koncerty przed filharmonią w Zielonej Górze.

Koncerty promenadowe naszej orkiestry przed budynkiem filharmonii, już na stałe zapisały się w kalendarzu kulturalnym Zielonej Góry

fot. Z. Haczek / J. Katos

Kolejny występ nastąpił 11 listopada 2021 r. w Nowogrodzie Bobrzańskim. Zagraliśmy pieśni patriotyczne oraz muzykę rozrywkową z okazji Święta Niepodległości. W listopadzie oraz grudniu 2021 r. realizowaliśmy projekt muzyczny pt. „Sakshorn – Saksofon” to już nie to samo. Jego celem była prezentacja wybranych instrumentów orkiestry dętej. Odbyły się dwa spo-

Kamil Rączka opowiada o sakshornie i eufonium w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej w Zielonej Górze
fot. J. Wnorowski

Jednym z gości ostatniego spotkania był prof. **Jerzy Szymaniuk**, szef Big Bandu Uniwersytetu Zielonogórskiego a gospodarzem – prof. dr hab. **Katarzyna Kwiecień-Długosz**. Sakshorny oraz eufonium prezentował **Kamil Rączka**, zaś klarnety, w tym klarnet basowy, **Jarosław Wnorowski**. W ramach projektu

tkania z młodzieżą (17 listopada w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej w Zielonej Górze i 24 listopada w Szkole Podstawowej w Cigacicach) oraz ze studentami Instytutu Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego (17.11.2021).

zakupiono także dwa nowe sakshorny: tenorowy oraz barytonowy. Już w 2022 roku, w sali widowiskowej Muzeum Ziemi Lubuskiej, 11 lutego, odbyła się otwarta próba orkiestry, podczas której każdy z widzów mógł zadawać muzykom pytania oraz zobaczyć jak orkiestra ćwiczy repertuar.

Otwarta próba orkiestry w Muzeum Ziemi Lubuskiej fot. arch. MZL

Od 2022 roku, niektórzy muzycy naszej orkiestry uczą gry na instrumentach dętych, w Sulechowskim Domu Kultury. Od maja

do końca sierpnia graliśmy regularnie podczas wiosennych oraz letnich koncertów promenadowych. Przez ostatnie lata, skład zespołu mocno się odmłodził. Mamy lepsze in-

strumenty, nowe pulpity oraz krzesła. Zakup tych ostatnich dofinansowała firma Lumel, dzięki wsparciu jej Prezesa – p. **Dinesha Musalekara**, który od lat jest fanem naszego zespołu.

Obecnie zespół liczy prawie 40 osób w różnym wieku. Przeważa „młodzież starsza”, zwykle są to osoby w wieku

30 – 50 lat, często byli muzycy orkiestry „Budowlanki”, których jednoczy wspólna pasja do grania. Najmłodszym muzykiem w sezonie 2021/2022 była flecistka – **Maja Fedor-Szczerek** (16 lat), zaś najstarszym - saksofonista barytonowy - **Adolf Witt** (83 lata, odszedł na zawsze 13 maja 2022 r.).

Adolf Witt - saksofonista barytonowy, wieloletni muzyk i prezes orkiestry, odszedł 13.05.2022 r. Muzycy zagrali podczas jego ostatniej drogi
fot. A. Kraško

Zdzisław Jackowski (pierwszy trębacz) – wieloletni muzyk oraz nadal grający jeden z seniorów zespołu
fot. I. Gorzelanny

Wielu członków ma staż liczący ponad 45 lat. Muzycy spotykają się raz w tygodniu, we wtorki, aby ćwiczyć i doskonalić swoje umiejętności podczas dwugodzinnych prób. Sala ćwiczeń, od lat znajduje się na terenie historycznej

części dawnego Zastalu. Tam więc, mimo różnych trudności m.in. z ogrzewaniem, orkiestra, prawie jak na Titanicu, nadal gra, ale zatonać absolutnie nie zamierza. Działamy nadal i jeszcze nie powiedzieliśmy ostatniego słowa.

SZANUJMY WSPOMNIENIA:

Jerzy Kempka (Saksofon, Klarnet)

W pewnym dniu 1980 r., podczas przerwy w szkole do której chodziłem, kolega z mojej klasy pochwalił się pałeczkami do werbla i powiedział, że rozpoczął naukę gry na tym instrumencie w orkiestrze Zastal. Postanowiłem pójść śladem kolegi, a do orkiestry przyjął mnie jej ówczesny kapelmistrz śp. Franciszek Rzeźniczak. Przez pierwsze dwa lata grałem, jak wszyscy młodzi, podczas przemarszów - głównie z okazji 1-Maja, na werblu. Po dwóch latach rozpocząłem naukę gry na klarncie i tak pozostałem w orkiestrze w której jestem od 42 lat. Bardzo duży wpływ na mnie miał nieodżałowany Franciszek Rzeźniczak. Był dla nas w orkiestrze jak drugi ojciec, a atmosfera była bardzo rodzinna. Muzyka zawsze dawała i nadal daje mi wielką radość, również dlatego, że pozwala słuchającym na chwilę relaksu i uśmiechu. To mnie motywuje aby nadal grać i być w orkiestrze dętej Zastal.

Michał Filip (Waltornia)

Do orkiestry trafiłem przez Mateusza Lacha, który grał wtedy na tubie, oraz klarncistę - Jarka Wnorowskiego, który sprowadził do orkiestry chyba połowę obecnego składu. Namówili mnie na zagranie z orkiestrą i tak wyszło, że zostałem. To już 10 lat. Najlepsza w orkiestrze jest atmosfera, wyluzowana i swobodna, bez wrogości. No i tradycja oraz świadomość, że ja też tę tradycję podtrzymuję.

Jarosław Wnorowski (Klarnet)

Do orkiestry trafiłem dzięki Patrykowi Leszczyńskiemu, który swego czasu był pierwszym klarncistą orkiestry. Kiedy urodziła mu się córka, poprosił mnie o „zastępstwo”, które trwa do dziś. „Nie ma

nic tak trwałego jak prowizorki”, mówi ludowa mądrość. W zespole trzyma mnie jego rodzinna atmosfera i to, że gramy tak różnorodny repertuar. To ważna część mojego życia. Miłe jest też to, że w orkiestrze Zastal obecne są trzy generacje muzyków. Fajnie, że regularnie gramy koncerty, bo to bardzo mnie mobilizuje do ćwiczenia i chodzenia na próby, a kiedy dostajemy od publiczności brawa, to jest mi po prostu miło. Z zabawnych wydarzeń pamiętam to, kiedyś grałem podczas jednego z koncertów promenadowych solo na kowadle (a właściwie na szynie kolejowej) w utworze „Polka kowalska” Johanna Straussa. Dużo radości dało mi też dyrygowanie suitą ze „Skrzypka na dachu” i wiązanką z „Symfonii z Nowego Świata” Dworzaka podczas jubileuszu 70-lecia w Filharmonii Zielonogórskiej.

Dorota Sobotkiewicz (perkusja)

Jestem w orkiestrze ósmy rok. Nie pamiętam jak tu trafiłam. Najprawdopodobniej to Jarosław Wnorowski mnie namówił. Jak pojawiłam się na pierwszej próbie, tak zostałam do dziś. Orkiestra jest jak rodzina, a nawet lepiej, bo rodziny tak często nie widują jak członków orkiestry. Uwielbiam koncerty, w których utwory aż proszą o jakiś żart lub same w sobie są muzycznym żartem. Miło wspominam koncert, gdzie grałam na rowerowych dzwoneczkach. A do dziś nazywana jestem „pani posterunkowa” po koncercie, gdzie na moment przebrana byłam za policjantkę.

Jakub Mroczkowski (puzon)

Do orkiestry trafiłem dzięki koledze Pawłowi z zespołu „Las Melinas”. On dał mi namiar do Jarka Wnorowskiego, mówiąc że szukają w orkiestrze muzyków do wspólnego grania. Długo nie trzeba było mnie namawiać i po rozmowie z Jarkiem wybrałem się na próbę orkiestry. Na próby i koncerty orkiestry uczęszczam od około 4 lat. Już od samego początku spodobała mi się luź-

na i wesoła atmosfera, która panowała na próbach orkiestry. Zarówno na próbach jak i koncertach panuje radość z możliwości wspólnego muzykowania. Przedział granych utworów i wiekowy muzyków jest różnorodny co sprawia, że orkiestra jest jedyną w swoim rodzaju! Najzabawniejsze sytuacje to te, kiedy nasz puzonista Krzysztof Roszak, podczas koncertu urywa się z grania by porwać jedną z niewiast do wspólnego tańca przy akompaniamencie orkiestry :).

Roman Piotrowski (perkusja)

W orkiestrze jestem od 10 lat dzięki bratu – Tadeuszowi (trębacz, też gra), który kilka lat mnie do tego namawiał. Przez wiele lat prowadziłem sklep spożywczy i dopiero kiedy rozpoczęła się moja emerytura, postanowiłem w końcu nadal realizować swoją pasję. Wcześniej grywałem zarob-

kowo na perkusji za granicą, w knajpach. Pamiętam dobrze, że na początku, zestaw perkusyjny, który posiadała orkiestra był naprawdę skromny, ale za moją radą szybko go wymieniliśmy na bardziej profesjonalny. Pięć lat temu, dzięki hojności niektórych radnych Miasta Zielona Góra nabyliśmy bardzo lekki bęben marszowy z nosidełkiem, werbel oraz dzwonki orkiestrowe. Znacznie wzbogaciła się też perkusja pomocnicza czyli np. trójkąt, grzechotki, kastaniety, guiro czy tamburyn. To dokłada kolorytu do brzmienia całego zespołu. Orkiestra pomogła mi też w tym, że nabrałem pewności jako solista. Znacznie lepiej czytam też nuty, które widzę po raz pierwszy. W orkiestrze Zastal, trzymamnie przede wszystkim fajna atmosfera i to, że nasz repertuar jest coraz ciekawszy, trudniejszy i bardziej ambitny niż kiedyś.

Tekst broszury: Jarosław Wnorowski i Zbigniew Szyrski

Zielona Góra, 31.07.2022 r.

www.odzastal.pl

FB: odzastal

Broszurę współfinansowano ze środków Miasta Zielona Góra

Lorem ipsum